

ČITATELJI! Prosim, pogledajte naš številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebujemo list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 252 — Štev. 252

NEW YORK, WEDNESDAY, 29. DECEMBRA, 1943 — SREDA, 29. DECEMBRA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

RUSI SE POMIKAJO PROTI ZAPADU

Včeraj se je rdeča armada skozi razbito nemško črto na 65 milj dolgi fronti približala Korostenu, kiži katerega teče pet železnic, na pet milj ter iztrgala Nemcem Korostišev, ki brani dohod do Zitomira. — Proti Korostenu prodirajo Rusi od treh strani ter zavzemajo iste postojanke, ki so jih zavzemali, predno so ga zavzeli 18. novembra.

Pri Zlotovki pa se nahaja rdeča armada 12 milj od Zitomira.

Prva ukrajinska armada generala Vatutina je včeraj osvobodila nad 60 mest, trgov in vasi ter napredovala 11 milj proti zapadu od Kijeva.

Višje proti severu, na fronti okoli Vitebska, je general Bagramian s svojo prvo baltičsko armado s kozaki in oddelki na skrajnih prvih vrstah odbil brezštevilne nemške napade — samo na enem kraju 18 napadov — je pobil 2500 Nemcev in osvobodil več obljubljenih krajev.

Poročila s fronte naznanjajo, da je Vitebsk, ki ima 167.000 prebivalcev, obkrožen že od treh strani in Nemci imajo za beg odprta samo ena vrata proti jugu.

Na tretji veliki fronti, okoli Kirovograda v Dnjeprovem kolenu, dve milj jugozapadno od Kremenčuga Nemci nadaljujejo s svojimi dragimi protinapadi z velikim številom tankov in infanterije ter skušajo prebiti rusko črto, toda vsi njihovi napadi so bili odbiti in so v teh bojih izgubili 30 tankov in nad 1000 mož.

S temi protinapadi hočejo Nemci držati odprta vrata za umik svoje armade iz Dnjeprovega kolena, Rusi pa navzile temu prodirajo dalje proti zapadu in jugozapadu.

Najvažnejša včerajšnja pridobitev rdeče armade je bilo zavzetje Korostiševa ob cesti, ki teče v Kijev in je zadnja dožna nemška trdnjava ob cesti proti Zitomiru. Iz Korostiševa so se Rusi umaknili sredi novembra pred prvimi silnim vdarcem močne protiofenzive generala Fritza Ericha von Mannsteina proti Kijevu.

Svedski list "Aftontidningen" poroča, da je nemško vrhovno poveljstvo zapovedalo izprazniti Zitomir, ki so ga Rusi zavzeli 13. novembra, pa so ga šest dni pozneje zopet izgubili.

Armada generala Vatutina je v svoji šestidnevni ofenzivi osvobodila 310 mest, trgov in vasi ter stoji sedaj dve do 18 milj vzhodno od Berdichev-Zitomir-Korosten železnice, ki je del Odesa-Leningrad železnice.

Londonski vojaški strokovnjaki (Nadaljevanje na 2. str.)

Monte Sammucro osvojen

Ameriške čete pete zavezniške armade generala Mark W. Clarka so si popolnoma osvojile Monte Sammucro, skalnato pogorje vzhodno in nekoliko severno od San Vittore. Vreme se je znatno izboljšalo in prve straže že korakajo po pobočju ter preiskujejo moč nove nemške obrambne črte okoli Monte Cassino.

Na severni fronti pete armade so v teku zelo vroči boji zapadno od Castel San Vincenzo in Rocchetta. Na tem kraju so zavezniški zopet zavzeli Monte Marrone in skalnato pečino, Catanella della Mainardi, ki ima obliko polmeseca.

Vrhovi teh gora sežejo od 4870 do 6670 čevljev visoko. Iz tega je razvidno, po kakih težkih pokrajini se morajo zavezniški bojevat in kako težke ovire premagati, predno morejo nekoliko napredovati.

Angleška osma armada pa je po enotedenskih bojih od hiše do hiše zavzela Ortano ob Jadranu. V zadnjih bojih so se Nemci posluževali metalcev ognja, toda ne iz tankov, temveč iz rok infanterije.

MNOGO SVINJINE NA TRGU — PA NE ZA DOLGO

Washington. — Kot znano je OPA dovolila pet posebnih znamk za nabavo svinjine tekom tekočega tedna, da se tako omogoči dovolj prostora za svežo svinjino v skladiščnih ledenicah in shrambah.

Znamka "Spar Stamp One" v razijski knjižici št. 4 je določena za nabavo svinjine ta teden. To je bilo določeno že od zadnje srede, ali ljudje očividno niso vedeli, ker svinjina se po mnenju uradnikov OPA ni posebno odmaknila tekom Božičnih praznikov. Priporočljivo je, da vsaka gospodinja uporabi to znamko in kupi svinjine, ki jo je zdaj precej na razpolago. Narediti more klobase ter jo drugače prezervirati za bodoče tedne, ko bo svinjine spet malo na trgu. Razumljivo je, da se bo moglo s to posebno znamko za svinjino prihraniti znamke za nabavo drugega mesa in sličnih potrebščin. Torej, gospodinjice, ne sprejte tega ugodnosti! Veljaja zgoraj omenjene znamke za nabavo svinjine poteče v popolni na Novega leta dan.

Eisenhowerjev pomočnik

Angleški general Alexander, eden pomočnikov generala Eisenhowerja, vrhovne glave poveljnika vpadne armade.

JAPONCI PRIPRAVLJAJO TABORIŠČA ZA NEMCE

Japonci so v Šanghaju pripravili taborišča za nemške civiliste v slučaju poraza Nemčije. Poročilo o tem je podala v angleškem jeziku Centralna novinarska agencija iz Čunkinga, ki je prejela vest o japonskem pripravljanju za internacijo nemških civilistov na Japonskem od zanesljivih kitajskih potnikov, ki so se ukradli iz Šanghaja in dospeli na svobodno kitajsko ozemlje.

Agencija je poudarila dejstvo, da so Japonci takoj po kapitulaciji Italije internirali vse italijanske civiliste na Japonskem. Pozneje, ko je Hitler postavil Mussolinija nazaj na oblast v nemško okupirano delu Italije, so Japonci izpustili na svobodo one Italijane, ki so bili pri volji prisesti zvestobo Mussoliniju.

Zahteve po povišanju plač v drugih industrijah

Unija avtomobilskih delavcev, ki šteje nad milijon članov, zahteva povišek plač za svoje delavce. Ti delavci so poslani pri produkciji letal in raznih vojnih strojev.

Unija oblačilnih delavcev se se je strogo po znanih Jeffersonovih besedah, ki se glase:

"Kjerkoli obstaja svoboda tiska in zna vsak človek čitati, tam je vse varno." K temu je Ochs pridodal še svoje prepričanje, da mora svobodni tisk prinašati resnico brez olepšave in informirati ljudstvo o dogodkih doma in po svetu v luči resnice in poštenosti.

Partizani ovirajo Nemcem priprave za obrambo Balkana pred vpadom

London, 26. dec. — Jugoslovanski partizani so pod vodstvom maršala Tita spet pretrgali progo na črti Zagreb—Belgrad, ter se izmuznili nemškim četam, ki jih siplje v Jugoslavijo Hitler od severne strani dežele.

Partizanski oddelki maršala Tita so na vseh straneh zaposleni z gerilskim napadom na nemške čete in to posebno v centralni in vzhodni Bosni ter v Hrvaški in Srbiji. Partizani za hrbitom prirejajo nagle napade na korakajoče nacistične in satelitske čete ter trgajo, kjer morejo prometne zveze in železniške tire.

Nemška garnizija uničena na Slovenskem

Poročilo United Pressa se glasi, da je bil po 13 ur trajajoči bitki zavzet kraj Gorjani v zapadnem delu Slovenije. Uničena je bila tekom tega bojevanja cela nemška garnizija s poveljnikom vred in štirje tanki so bili razbiti. Partizani so dobili tu v roke dve skladišči municije.

Most čez Kolno pri Karlovcu razstreljen

Partizanska edinicja je poglala v zrak most med Karlovcem in Ozaljem in železniške proge so bile poškodovane na več krajih z namenom, da se kolikor mogoče ovira dohod novih nemških ojačanj, katerim na vseh straneh vpadajo za hrbit gerilske edinicje, katerim regularne nemške čete niso kos, ker ne poznajo terena, odkoder se spuščajo gerilci, ki spet naglo izginejo po napadih.

Zajeti Bolgari prosili za vstop med partizane

Pri Bitolju v Macedoniji so osvobodilne čete uničile želez-

Murray ukazal jeklarskim delavcem

naj se vrnejo na delo

Pittsburgh, 27. dec. — Philip Murray, predsednik CIO organizacije, je izdal ukaz, po katerem se morajo vrniti na delo vsi jeklarski delavci, ki so šli okrog Božiča na stavko. — Murray je dejal, da produkcija jekla ne sme biti ovirana.

Murray je rekel, da je Vojni odbor za delo zagotovil jeklarje, da bodo veljavne pogodbe, ki bodo dosežene med jeklarskimi unijami in 500 jeklarskimi družbami do časa, ko potečejo stari kontrakti in bodo podpisani novi.

niško postajo ter pobile mnogo Nemcev in Bolgarov. Nekaj Bolgarov je bilo zajetih in ti so prosili, naj se jim dovoli, da se pridružijo partizanski vojski.

Nemci pošiljajo ojačanja na Balkan z ruske fronte

Iz Ankare došlo poročilo pravi, da Nemci pošiljajo vojaštvo z vzhodne fronte na Balkan in v Italijo, ker se nadejajo, da bodo s tem zaustavili zavezniško invazijo, katero menijo, da bo prišla od te strani v bližnji bodočnosti.

Nov prenos dr. Mačeka

London, 22. dec. (ONA) — Iz jugoslovanskih virov prihaja vest, da je moral prvak Hrvaške Kmečke Stranke, dr. Vlatko Maček zapustiti svoje posestvo v Kupincu. Nemci so ga baje prepeljali v zloglasno koncentracijsko taborišče Jasenovac, kjer se nahaja pod nemških nadzorstvom.

Znano je, da je že na tisoče jugoslovanskih patriotov poginilo v tem taboru.

V tem smislu so bile obveščene vse krajevne unije, ki so dobile nalog, da ukažejo svojim članom, naj se vrnejo nemudoma na delo, ako so ti na stavki in tisti, ki bi nameravali zastavkati ob poteku kontraktov, naj pa ostanejo naprej na delu, da ne bo trpela vojna produkcija. Sporna zadeva poviška plač in podpisanja novih kontraktov med unijami in jeklarskimi družbami bo rešena po pravilih WLB, ki bo upošteval kolikor mogoče zahteve jeklarjev.

Naciji love francoske golobe

Pariški radio je v svoji nedavni oddaji, ki je bila zabeležena na ameriških monitorjih, svetoval vsem lastnikom golobov v Franciji, da iste registrirajo pri nacističnih oblastih. Onim, katerim so Nemci zasegli ali ustrelili golobe, je bilo svetovano, naj škodo prijavijo nemškim vojaškim oblastim.

V štirinajstih podeželjih bodo vsi golobi zaseženi, a v ostalih predelih Francije pa morajo lastniki golobov iste prijaviti pristojnim oblastim. Ukrep o zasegi golobov je izdal Laval.

Golobi so prišli pri nacistih in pri francoskih podreptnikih istih na sumnja, da prenašajo tajna poročila francoskega podtalnega gibanja.

BOJEVNIK ZA SVOBODO JUGOSLAVIJE

Maršal Josip Broz (Tito) sedi v svojem glavnem stanu v Jajcu, ko sloviti hrvaški kipar Antun Augustinčić dela njegov kip. — To slike so iz Jugoslavije prinesli v Kairo zavezniški častniki, iz Egipta pa je bila poslana v Združene države po Aerie Wirephoto. Slike prinašamo po naklonjenosti United Committee of South-Slavic Americans, 1010 Park Avenue, New York City.

TITO IN JUGOSLOVANSKA VLADA

Kairo, 22. decembra (ONA) — Danes se je tukaj razširila vest, da sobotno oznanilo preko radia "Svobodna Jugoslavija" ne bo uradno upoštevano. V tej oddaji je Tito zahteval, da zavezniški odtegnejo Petrovi vladni priznanje, in priznajo na njenem mestu kot polnovredno jugoslovansko vlado provizorični Tito-Ribar komite, konstituiran v notranjosti Jugoslavije.

Ta oddaja je bila tako silno nerodna in neprijetna, tukajšnjim uradnim krogi, da je bila za štiriindvajset ur sploh prepovedana. Označujejo jo tukaj tudi kot prvo taktično napako Titovo v političnem pogledu. Smatrajo namreč, da bo Titov napad na kralja brezpogojno poglaval v opozicijo vse monarhistične elemente, katerih je še vedno mnogo, posebno pa med srbskim prebivalstvom. Eden izmed jugoslovanskih uradnih izvedencev je izrazil mnenje, da so bili k temu koraku izzvani z nedavnim napadom kraljeve jugoslovanske vlade v izgnanstvu.

Prav posebno poudarjajo merodajni krogi dejstvo, da je ta korak Titove vlade v popolnem nasprotju s Titovo pozicijo, kot jo je definirala napram zaveznikom, pozicija, na katero je najbrže mislil angleški zunanji minister Anthony Eden, ko je podal svojo znano izjavo v angleškem parlamentu. Zadeva je bila navidežno rešena tako, da bo Tito pustil vprašanje monarhije nerešeno!

za ves čas, dokler se vojna ne konča, ter da tudi v tem času ne bo iskal uradnega priznanja s strani zavezniških vlad. Zadržati bi mu imelo takorekoč dejansko pridobljeno "de facto" priznanje, katero ima tudi praktično že v rokah, odkar se nahajajo pri njem uradno akreditirane vojaške misije.

Tukajšnji uradni krogi prav nič ne prikrivajo, da je zadeva izredno neprijetna, kajti vsi zavezniški napori so šli v teh zadnjih tednih za tem, da se čim hitreje oblaži vsaj zunanje izraze sovražnosti med obema jugoslovanskima taboroma. Tu pa je seveda Titov napad na kralja in njegovo vlado v izgnanstvu prišel vsem zelo neodobrodožel.

Nemci zapuščajo Minsk

London, 24. dec. (ONA). — Nemci so baje že začeli evakuirati Minsk, prestolnico Belorusije, ki je bil nemški administrativni center okupacije od začetka vojne sem.

Popolna izdaja Jeffersonovih del bo tiskana za širšo čitajočo publiko

Princeton, N. J. — Princeton univerza bo izdala popolno zbirko Jeffersonovih del in pisem ter drugih spisov, ki do zdaj niso bili tiskani v poljudnih izdajah za splošno čitajočo publiko.

Ta važna zbirka bo natiskana v počast spomina Adolpha S. Ochs, izdajatelj in založnik "New York Times-a" od leta 1896 do leta 1935, ko je umrl.

Kot je povedal profesor dr. Harold Willis Dodds, predsednik Princeton univerze, bo "N. Y. Times" prispeval \$200.000 k natisu zbirke. Celotni stroški izdaje zbirke bodo stali \$344.3000. Univerza bo sama

krila stroške, ki jih ne bo kril dar "N. Y. Times-a".

Dr. Dodds je dejal, da bo v uvodu vsake posamezne izdaje zbirke podana izjava, ki bo tolmačila zakaj je smatral "New York Times" potrebno, da se počasti spomin mr. Ochs, kateri je veliko doprinesel na polju javnega tiska z ozirom na odgovornost in pošteno vestnost istega. Kakor je Jefferson pripomogel največ, da je dobila Amerika svobodo tiska, tako je Ochs deloval na tem, da je svobodni tisk obenem tudi odgovoren tisk.

Cilji in principi Jeffersona so bili ideal Ochs in ravnal

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL. LETO \$3.50; ZA ČETRT LETO \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, sobota, nedelja in prazniki.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

ČIŠČENJE EVROPSKEGA KONTINENTA

Napisal: Carl Hartman

Ena možnih rešitev za poljski problem morda bi bila ta, da bi se naselili vsi v Evropi živeči Poljaki na ozemlju, ki leži nekako 150 km bolj proti severozahodu kot ona poljska država, ki je obstojala leta 1939.

Osnove take rešitve raziskujejo zdaj ameriški in angleški uradni krogi, ki bi radi zacelili globoko rano poljsko-ruskih odnošajev, ki je nastala, ko je Moskva lani pritrkala diplomatsko zvezo s poljsko vlado v Londonu.

Moskovska konferenca je prepustila rešitev poljskih mej za čas po vojni. Od tistega časa sem je pridobila na vplivu ideja, da se nadomesti poljske izgube teritorija na zahodu, s pridobitvami na severu in zahodu, in sicer na nemški račun. Kje bodo meje te poljske države in do kje naj segajo, je še popolnoma odprto vprašanje, o katerem se še razpravlja.

Toda obstoja še drugo vprašanje, namreč, kdo naj živi v notranjosti teh mej.

Sovjetsko-poljski prepir gre za prebivalstvo ravno tako kot za meje same. Ko sta si Berlin in Moskva razdelila Poljsko leta 1939, je prišlo na milijone Poljakov Rusom v roke. Predno pa se je rdeča armada umaknila iz teh predelov, v poletu leta 1941, so sovjetske oblasti odpravile v notranjost Rusije pretežno večino tega poljskega prebivalstva.

Sovjeti so preselili približno 120,000 Poljakov, med njimi 75,000 vojakov, v Iranu. Na tisoče se jih pridružilo Kosciuszko diviziji, ki je bila pred kratkim formirana na Ruskem v okviru Rdeče armade.

Toda sovjetska in poljska vlada sta si v laseh gledale vsa preostalega prebivalstva. Moskva trdi, da so mnogi postali sovjetski državljani. Polaki pa trde, da jih je nemogoče stopiti z njimi v zvezo, da dožene, ali je res tako ali ne. Neposredni povod za pretiranje rusko-poljskih odnošajev je bilo dejstvo, da je poljska vlada upoštevala nemške obtožbe, da so bili Rusi pomorili zlo veliko število poljskih častnikov.

Toda ta prepir je le mašen del manjšinskih sporov, ki trgajo Evropo, prav posebno pa centralno Evropo že skoraj dolga stoletja. Oglejte si zemljevid, ki kaže mesto poljskih mej ali gorskih verig, narodnostne meje, oziroma jezikovna območja. Videli boste neverjetno mešanico pestrih barv, ki kažejo obrise krajev poseljenih od Poljakov, Ukrajincev, Belorusov, Nemcev in vseh vrst drugih narodnosti. Toda poleg tega se nahaja na zemljevidu karti še nešteto malih madžev in pik, ki kažejo kraje, kjer se nahajajo takozvani jezikovni otoki velikih narodov.

Tu najdeš Poljake, ki živijo obdani vsenaokoli od Ukrajincev in Litvancev, Rumune med Madžari in Madžare med Rumuni, a Nemce zopet vsepovsodi. Manjšine, tudi one, katere njihovi sosedje najbolj upoštevajo in najbolj dostojno z njimi ravna, so vedno velik vir neprijetnosti in težav. Sudetski Nemci, ki so izpodkopali čehoslovaško republiko, so najbolj klasičen primer za to.

Prav nič torej ne bomo presenečeni, da vidimo na prvem mestu med zagovorniki prenosa narodnostnih manjšin predsednika Čehoslovaške, dra. Eduarda Beneša. Dr. Beneš posebno naglašja, da je bilo poskušeno troje rešitev za manjšine razpršene širom Evrope, in da so se vse tri ponesrečile:

1. Nemška metoda zatiranja in eksterminacije.
2. Metoda stare Avstro-Ogrske monarhije — ki predstavlja več ali manj prisilno asimilacijo. Polom Avstro-Ogrske je pokazal, da tudi ta pot ne vodi nikamor.
3. Metoda Lige narodov. To je bila metoda internacionalnih garancij za vse manjšine. Nemški petokolonaški so pokazali v vseh deželah, kako more spret in brezobziren agresor izkoristiti v svoj prid te vrste ureditev.

Strokovnjaki so mnenja, da bi bilo preseljevanje milijonov Poljakov v neke vrste novo poljsko zemljo, t. j. porazdelitev drugih milijonov Nemcev v Rajh, težka in za tiste, ki bi se selili, tudi jako bolesta stvar. Toda bilo bi na vsak način razmeroma lažje v času, ki bo sledil neposredno koncu vojne. Nekateri, in med njimi dr. Beneš, so preverili, da ugodnosti in koristi, katero je pričakovati od te preselitve, daleko presega vse neprijetnosti in nedostatke načrta.

Seveda, napraviti evropski zemljevid popolnoma "čist", bi bila nemogoča naloga. Pač pa je povsem mogoče, da se stvar izvede v tolikem obsegu, da postane petokolonaštvo stvar preteklosti, ali pa vsaj jako omejeno. V vsaki posamezni deželi bi izginilo mnogo notranjih sporov, kar bi pomagalo k konsolidaciji. Tudi dvojne čole, ki so jako draga stvar, bi izginile in vse sredstev, ki so moglo povzročiti izgradnjo šolstva v domačem jeziku. — (ONA)

LEVIČARSKI LONEC ZA ČAJ

Piše Ignac Musich

Bilo je v Nemčiji kmalu po tem, ko je prevzel Hitler; mladina je kar gorela v navdušenju. Brez pomisleka, kam jo vse to vleče. Seje in zborovanja so bila na dnevnem redu in vsak mladič je hitel tja, pa magari, da je bilo treba pustiti večerjo nedotaknjeno. Firer in njegov nauk je bil prvi, kajti vse to je obetalo Nemcem novo vrsto življenja in nadoblast nad drugimi narodi, katere je ta nauk zrinil globoko pod nemški standard, oziroma standard merjen po arijskem pojmovanju človeške družbe.

Na eno teh zborovanj je prišel tudi judovski mladenič. Dasiravno so bili judje zapisani pri takih zborovanjih kot eden glavnih manjšinrednežev med narodi, vendar še vsa stvar ni prišla tako daleč, da bi jih s silo napadali.

Ko se je zborovanje razvnelo in so pričeli očitke na vse strani in še prav posebno na judje, je jud zaprosil za besedo, katero je proti gotovim protestom tudi dobil.

"Zakaj dolžite nas vse, kar se pripeti, kaj smo vam storili?" je zahteval judovski mladenič vedeti.

"Zato, ker niste vredni nič drugega; vi ste eden glavnih činiteljev, ki se branijo novega načina življenja, ki ga pridruži naš firer, poleg tega ste pa manj vr dna rasa in niste arijski, katerim je namenjeno, da vladajo svet. Niste inteligentni in ste sebični, pred vsem vam je na tem, da se pasete po dnevu."

"Protestiram proti takim obdolžitvam," je odvrnil jud; mi smo ljudje, kot vi in nič slabši. Kdo vam je dal dovoljenje, da se dvigate nad druge in jim poskušate zagospodariti? Jaz ne vidim v tem posluhi dobrot; vi se sami varate, da ste nekaj, kar niste! Mi smo prav tako inteligentni kot vi in vaša obdolžitve nas ne bo predrugačila."

"Hahaha; pozlej ga črva, kaj se domišljaja, ko bi se ne zavedali naše vzvišenosti, bi ga vrči na cesto; in nikamor drugam ne spada. Ven z njim!"

"Jaz sem nemški državljani kot vi, in imam iste pravice kot vi, ter sem ravno toliko vreden kot vi! Zato se bom upiral, če me poskusite vrči na cesto. Vi pravite, da smo manj vredni in jaz vztrajam, da ste vi, ne mi, neumne kukavice, ki kričite nekaj, kar sami ne razumete. Mi, pravite, da smo sebični! Kaj pa z vami? Vi niste zadovoljni niti z Nemčijo in hočete cel svet, da mu vbijate v glavo vaš nauk. Da, butasti ste in vas izživim, da nasprotno dokažete."

"Poglej, no, kaj se vse upa! Sam je in nas tukaj izživa! Kaj pa predlagaš, da se stori, in na kak način naj ti dokažemo? S pestmi, z umom ali kaj? Mi sprejmemo tvoj izziv."

"Izvolite odbor dveh mož in prinesel vam bom potrdilo, ki bo dovolj jasno govorilo, da niste tako bistri, kot se vam dozdeva," je odvrnil jud.

Izvolili so izmed sebe dva fanta in jih poslali z judovskim mladeničem v trgovski del mesta. Prišli so v ulico, kjer se je prodajala posoda.

Prišli so v prvo trgovino, tako imenovano arijsko prodajalnico.

"Kaj želite, gospodje?" je vprašal prodajalec.

"Prosim, če mi morete prodati levičarski lonec za kuhanje čaja?" je vprašal jud.

Prodajalec ga je osupljeno pogledal, sklenil roke in smehljaje je odvrnil:

"Se ne spominjam, da bi kdaj imeli kaj takega v zalogi; ali se morebiti gospodje norčujete?"

"Ni se ne norčujemo; hvala za pojasnilo," je odvrnil jud in so odšli v drugo, tudi arijsko trgovino, kjer jim je bilo pojasnjeno, da se niso nikdar slišali o taki posodi.

Tretja trgovina je bila judovska in zopet so šli vsi trije noja so bila na dnevnem redu in vsak mladič je hitel tja, pa magari, da je bilo treba pustiti večerjo nedotaknjeno. Firer in njegov nauk je bil prvi, kajti vse to je obetalo Nemcem novo vrsto življenja in nadoblast nad drugimi narodi, katere je ta nauk zrinil globoko pod nemški standard, oziroma standard merjen po arijskem pojmovanju človeške družbe.

"Ali imate na prodaj v vaši trgovini lonce za kuhanje čaja?" je vprašal prislec.

"Da, seveda jih imamo," je odvrnil trgovec.

"Ali imate tudi levičarske?" Jud je nekoliko pomislil, se popraskal po glavi, kot da se hoče spomniti, če jih ima. Na to je pa požugal s prstom in tekel v kot, po lestvo in mimogrede govoril, kot sam med seboj: "Sem vedel, da enkrat se bo eden oglasil po kaj takega, če ga le ni ona prodala."

Protifantom pa je rekel na glas: "Gospodje, vi ste srečni; morda inam še enega, tam na gornji polici. Nisem gotov, toda zdi se mi, da je še tam."

Odvrnil je par zavojev, preložil to in ono, ter končno veselo potegnil ovito posodo iz police. Odvil je papir in prijel lonec z levico in ga postal pred kupca, menec roke, rekoč: "Edini, ki je bil še v zalogi in gospodje, srečen sem, da vam lahko postrežem."

Ko so prišli na cesto, je pogledal jud na svoje tovariše: "No, kdo je bolj inteligentni in prebisan? Pri dveh arijskih smo bili in nikjer ni bilo moč dobiti levičarskega lonca, ko smo na prišli k judu, smo ga na dobili takoj!"

"Oh, saj je imel tudi ta samonega!" so se opravičevali.

NAŠI ZASTOPNIKI

- California:
San Francisco, Jacob Lauslin*
Colorado:
Pueblo, Peter Cullig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis, Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Berčič*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, Math Warslek
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lukancich
Ely, Jos. J. Peshel
Evelth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Montana:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
Nebraska:
Omaha, P. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strinsha*
Little Falls, Frank Masla*
Worcester, Peter Rode*
Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Kurlinger*, Jacob Resnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Rabant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec*
Covendale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Supancic*
Farrall, Jerry Okora
Forest City, Math Kamnu*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Joseph Kerin
Imperial, Venice Paklich
Johnstown, John Polantz*
Krayn, Ant. Tancelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zant*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer*
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok*
Sheboygan, Anton Kolar
Wyoming:
Rock Springs, Louis Tauchar*
Diamondville, Joe Relich
(Zastopniki, ki imajo poleg imena * so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okrajih, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)
Vseh zastopnikov tega potrdila za sveto, katere je prejel. Zastopništvo toplo opozorjamo.—(Prava "Glas Naroda")

Kupite še danes nekaj War Savings Stamps za Vaše otroke. — To je najboljši način branjenja naše

PREJEDITEV SLOV. PEV. DRUŠTVA "SLOVAN"

Kot je bilo že poročano v tem listu, priredi pevsko društvo "Slovan" svojo veliko zabavo na 31. decembra, takozvani Silvestrov večer v dvorani Slovenskega narodnega doma v Brooklynu, 253 Irving Ave., vogal Bleecker St. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 75 centov z davkom vred. Za pevske igralce Joe Sandy's orkester. "Slovan" bo pa zapel nekaj prav lepih narodnih pesmi, kakor tudi bo vzprijel k asen polnočni prizor.

Rojaki in rojakinje v New Yorku in okolici, nedežite se zboraj omenjene prireditve v obilnem številu, da bomo tako skupaj pričakali Novega leta ter se med seboj po domače pozabavali.

Torci na veselo svidenje v petek večer 31. decembra!!
S pozdravom,
A. F. Svet.

ZAROKA

Iz Maryland-Milford, N. Y. sem prejel veselo vest, da se je namreč pred nekaj dnevi zaročila Miss Frances Konchar, najmlajša hčerka tamošnje slovenske družine Mr. in Mrs. Avg. Konchar, z znanim rojakom Romanom Selan, sinom znanih slovenskih staršev Mr. in Mrs. Michael Selan iz Fly Creek, N. Y. Bodoča nevesta je sestra Mrs. Pauline Kralj iz Glendale, L. I. in moje žene.

Prav iskrene čestitke.
A. F. Svet.

RUSKA FRONTA

(Nadaljevanje s 1. str.)

njaki so mnenja, da Rusi nastavljajo veliko zanjko za sto-tisočero nemško armado v Dnjevrovem kolenu in general von Mannstein se ne bo mogel več dolgo vstavljati močni Valtutini ofenzivi, ako ne dobi pomoči od juga. Ako se bodo Nemci umaknili iz Kirovograda in iz Krivega Roga, tedaj bodo Rusi pričeli ofenzivo proti južnemu nemškemu krilu. Radio Vichy naznanja, da postaja ruski pritisk na Vitebsk vedno večji in da Nemci na oni kraj dobivajo močne rezerve. Poročila iz Moskve pa postaja ruskim položaj poln-žaj Nemcev pred Vitebskom vedno debelejši ter se odpira vanskega ljudstva, vseh ver in pot ruskim kozakom in infanteriji na skijih ter težkemu orožju.

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

LIST "NEW YORK POST" O TITU

Dobroznani newyorški dnevnik, "New York Post", ki izhaja že iz leta 1801 ter je bil ustanovljen po Aleksandru Hamiltonu, je pred par dnevi pri-nesel uredniški članek o jugoslovenskem partizanskem vodji, Titu, medtem, ko je isti dan napisal člankar tega lista, Samuel Grafton, izredno inter-santen članek o jugoslovenskem gibanju za osvobodjenje in o preziranju in podcenjevanju, ki ga je bilo to borbeno gibanje deležno od strani zavest-niškega sveta vse do zadnjega časa.

Zaenkrat se osredotočim na uredniški članek, ki se prosto preveden glasi:

"Mnogi ljudje, ki nikdar ne kupujejo zlate opake, so pričeli zaeno z Louis Adamičem verovat, da bo izšel maršal Tito iz te vojne, kot najvažnejši evropski voditelj.

"V njegovem glavnem stan-u se že nahaja vojaška misija Anglije in Amerike, dočim je ruska na poti.

"Tito je vzpostavil v Jugo-slaviji vlado, ki ima značaj po-nopravne oblasti in poročano je bilo, da je obvestil kralja Petra, ter njegovo vlado v za-mejstvu, naj ostane zunaj, dok-ler je ljudstvo ne povabi na-raj.

"Mnogi ljudje, ki so v prete-klosti nakupili veliko zlatih političnih opek, so razljučeni. Poudarjajo, da je Petrova vla-da še vedno priznana, kot le-galna vlada Jugoslavije po An-gleži, Američanih in drugih zavezniških deželah ali naro-dih.

"Izjavljajo, da je Tito kom-unist. Z ogorčenostjo hočejo vedeti, kdo je ta Tito, ki je po-stal tako velik?

Ljudstvo je našlo odgovor

"No, odgovor nato je dovolj enostaven. Tito je mož, po ime-nu Josip Brozovič, ki bi ne bil nikdar dosegel nič, ako bi ga ne bila podprla večina jugoslo-venskega ljudstva, vseh ver in prepričanj ter političnih nazo-rov, vključivši močne konser-vative, ter ako bi mu ne bila

sledila z zaupanjem skozi de-speratne kampanje naraščajo-ča armada, ki šteje že 250,000 mož.

"Skratka, Tito je nečuten produkt dinamične volje ljud-stva za osvobodjenje in prostost. Jugoslovensko ljudstvo je stra-melo po vodstvu pred dvemi leti. Tito je dal ljudstvu to vod-stvo.

"Naj tisti, ki se zgražajo nad tem vodstvom sedaj, po-mislijo malo nazaj in se vpra-sajo, kakšno vodstvom smo o-bratno nudili Jugoslaviji mi in Angleži? Bilo je seveda vod-stvo kralja Petra in njegovih ministrov, ki so živeli v udobju v Londonu, ki je bilo izvajano na terenu potom vojnega mi-nistra Mihajlovića.

"Mihajlovićeva naloga je bi-la, da tlači nevarna politična gibanja" in predvsem pa, da brani svoje sile za čas, ko pri-dejo zavezniški in rešijo deželo.

"Tako vodstvo ljudstvu, ki se ne straši krvavih žrtv in uničevanja svojih domov in svojih domov in svojih dragih!

"In kaj bi ljudstvo Jugosla-vije pridobilo s takim vod-stvom? Imeli bi zopet, ne vla-do ljudstva, pač pa oblast brez-pomembne in samoljubne bal-kanske monarhije, slične oni kralja Karola rumunskega in kralja Jurija grškega — mo-narhiji, o katerih morajo celo njuni prijatelji z bridkostjo priznati, da sta bili v najbo-ljšem pogledu diktatorski, v naj-slabšem pa raketirski.

Nauk našim voditeljem

"Dinamika ali sila, ki je spravila na površje jugoslovan-skega Tita in francoskega de Gaulla, se ne da zanikati. To je sila, ki je ni moči zatreti. Pomoč, ki jo pošiljamo Titu, spričuje to dejstvo v Washing-tonu in v Londonu — kjer se je še pred dobrim letom z ne-žnostjo negovalu pustolovščino Otona Habsburškega.

"Naši voditelji so se v teku enega leta veliko naučili. De-ležni so bili precejšnje politične naobrazbe, ki so jim jo vsilili dogodki časa.

"Nas veseli, da se učijo. To-da tempo je še vedno prepoča-sen. V času, ko je celo Franco-gotov, da bo zmagala naša stran in je pričel povzročati liberalno šumenje s pomilošče-njem republikanskih političnih jetnikov, se nam dozdeva, da b o zmagala demokratična stran.

"To pomeni, ne samio pomoč Titu, ampak hitra odstranitev Badoglija, ter polno priznanje Francoskega narodnega odbo-ra za osvobodjenje. Delovati moramo v duhu bližajoč se de-mokratske zmage, kot to že pokušajo celo sovražniki de-mokracije. Vsekakor se mora-mo mi izkazati zmožnejše v tem od naših nasprotnikov.

DELO DOBE:

ŠIVALKE NA NEORA in SI-ROKE KITE — Unijska to-varna. Dobra plača, dolga sezi-ja. Vprašajte pri:

SUMMIT HAT CO., Inc.
53 West 36th Street
New York City
12-27 to 31.

DELO DOBI DELAVEC

Vprašajte na:
1260 — 5th AVENUE
(blizu 107. ceste)
NEW YORK CITY
12-28, 29

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 50. leto.

Članstvo 38,600 Premoženje \$5,300,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če hoteli dobro biti in svojim dragim, zavaraj se pri najboljši, po-
stetici in mednarodni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVEN-
SKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavarujete za smrtalno,
razne poškodbe, operacije, proti boleznim in omejitostim.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa tamo po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikata so-
danje dobo od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh in vseh, če bi niti žele
ali članice to mogoče in bogate katoliške podporna organizacije, so-
trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti
se obrnite na uradnike in uradnice krajevskih društev
K. S. K. Jednota, ali pa na:

GLAVNI URAD

361-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer biva in delajo Slovenci

ZENSKI UVODNIK O SV. MIKLAVŽU

V nekem kanadskem listu je bil pred kratkim priobčen znanstveni uvodnik, ki razpravlja o sv. Miklavžu ali ne. Ker je Kanada idealna dežela za utrjevanje vere v Miklavža, ki se tamkaj res lahko vozi na smučeh in si lahko tudi privoščijo kolikor hoče jelenov, da ga brzo prevažajo od sela do sela in od mesta do mesta, je tembolj zanimivo vedeti, kako gledajo na tega radodarnega svetnika naši sosedje Kanadčani.

Uvodnik o tem slove:

"Neki psiholog je nedavno pisal v javnem tisku, da bi otroci ne smeli imeti nikdar v življenju vere v sv. Miklavža, ker jih to potem v realnem življenju ovira in se ne morejo znebiti, ko jim padejo na življenjsko pot prve trnjeve veje, ki jim dajo vedeti brez odlova, da življenje ni praznik, ter da si mora vsakdo ustvariti svojega Miklavža sam. Iz istega razloga ne bi smeli otroci po psihologovem mnenju čitati raznih bajk in pravljic, ki jim prikazujejo resnično in namičeno življenje, katero nikjer ne obstoja razen v glavi piscev, ki to za otroke pišejo.

"No, ko smo prečitali psihologov članek o tej zadevi, nam je bilo resnično žal ob misli, da je morda on sam imel tako pusto in turbno mladost, kakor jo želi modernim otrokom, katerim naj bi se odvzelo mladostno veselje, ki ga prinaša mladost Miklavž.

"In bajke in storijske o palčkih, Snegulčici, škrateljčkih in drugih karakterih, ki jih najdemo v otroških pripovedih, so z mladostjo prav tako tesno povezane, kakor bradati dobrodušni sv. Miklavž Otroška domišljija mora imeti svoj svet, po katerem se lahko šeta

in razprede svojo nedolžno otroško fantazijo.

"Res, vsakrati izmed nas mora še prehitro pogledati realnosti v obraz in baš radi tega je gotovo prav in potrebno, da se pusti otroka v prvih letih njegove rane mladosti, da se nanj ne neskaljenega veselja, ki ga je mogoče najti samo v njegovem svetu otroških sanj in domišljije. Saj je ta doba otrokova tako kratka! Morda dobrih osem let ali pa še ne. Ko hitro mora otrok v šolo, stopa na njegovo pot realistična in pravljinska dežela, v kateri žive palčki, vile in škrateljčki, pa tudi sv. Miklavž se naglo umika, izpred oči in prehaja v posest drugih malih, ki ne poznajo življenja preko abecednika ali čitanke.

"Kar spomnite se vsi, tudi modri in suhoparni psiholog, nazaj na mlada in lepa otroška leta in preudarite, če bi hoteli zamenjati sv. Miklavža in palčke in Snegulčico ter škrateljčke za trdo realistično odraslih ljudi, ki smo jih imeli v otroških letih okoli sebe. Saj se tudi v otroško dobo premno gih malčkov prikrade trda realnost in celo tragedija, toda otrok vedno ponese s seboj v življenje nekaj, na kar se v poznejših letih spominja s toploto in najde pogosto v tem zatočišču za svoje trudne in skrbne misli.

"Da, po svetu divja vojna. Malo je ljudi, ki jih vojna ni prizadela na en ali drug način in Božič za milijone ljudi ne bo nikdar več to, kar je enkrat bil. Miklavž za tisoče in tisoče otrok po svetu ne pomeni drugega, kot težko otroško bolen in hrepenenje, da bi skoro prišli časi miru in bi se vrnil med nje Miklavž, ter bi jim prišel darov in bajk o palčkih in škrateljčkih. Ali naj tem otrokom odrečemo pravico do Miklavža in bajk ter pravljic, ko bodo izginili z obzorja črni oblaki vojne? Ali naj jim skušamo lečiti razboljena mlada otroška srca vereja in nedolžne fantazije, ki trdno veruje, da pride Miklavž dol s severnega tečaja, odprt s darili za vse prične in dobre malčke?

"Odrasli ljudje morajo odgovoriti na ti dve vprašanji in lahko je uganiti, zakaj bi se večina izrekla — brezdvoma za Miklavža in za bajke in pravljice o vseh priljubljenih karakterjih, ki žive v bajni deželi otroških sanj.

"Skrb odraslih naj bo, da bo svet v katerega mora slednji otrok prej ali slej stopiti, kot odgovoren član družbe, varovljen in vladan tako, da vstop v realno življenje ne bo vzročanje, ampak početak so delovanja doraščajočega otroka z odraslim svetom za skupni blagor vseh."

V KANADI SO PRIČELI KUHAČI ŽGANJE ZA CIVILNO UPORABO

Ottawa. — Kakor je razvidno iz poročila o produkciji alkohola, je bilo zadnje čase dovoljeno distiliranju, da proizvajajo gotovo količino žganja pijače za civilno uporabo.

Več kot eno leto so tvornice za žganje alkohola proizvajale alkohol samo za vojno industrijo, toda sedaj je po zahtevi Mr. Howa, ki je minister za minerstvo, začel alkohola dovolj velika, da se lahko dovoli civilnemu prebivalstvu nekoliko več alkohola pijače.

KANADSKI FANTJE V BOJH ZA ORTONE

Ottawa. — Božični prazniki v Kanadi so bili letos praznovani z zavestjo, da so ravno tekom božičnega tedna bili kanadski fantje v Italiji najhujše boje za zavzete važne postojanke Ortone ob Jadranskem obrežju.

Kanadski fantje, ki so priključeni 8. armadi, katere se bori na italijanski fronti, so imeli nalogo, da vržejo nacije iz Ortone. To je bila velika naloga, kajti Nemci so Ortone branili z vsilo silo, kar je od obrambe te postojanke strategično zavisna cela nemška obrambna črta v Italiji.

Nemci so se umikali počasi; borili so se za vsako ulico in kanadski vojaki so imeli polne roke dela, da so jih končno potisnili iz mesta.

V hudih in srditih bitkah pa so vedno izgube in kanadsko ljudstvo so je tega tekom praznikov zavedalo. Sicer izgube niso bile tako velike, kot se je pričakovalo, vendar jih je bilo dovolj sprčo vztrajnega in čvrsta nemškega odpora in obrambe.

Kanadska prva divizija je prodrla v mesto polagoma ter zavzemala ulice za ulice medtem ko so ljudje doma praznovali božične praznike in spremljali v mislih kanadske borbe na italijanski fronti. Nikjer ni bilo običajnega veselja razigranega božičnega razpoloženja. Sorodniki in rodbine so v največ slučajih skupno praznovali Božič, ki je bil najhujši najhujši Božič te vojne v Kanadi. Vsak, ki se je zavedal žrtvi, ki so jih doprinesli kanadski vojaki ob praznikih pri Ortoni, se je vzdrlj sumnega praznovanja Božiča.

Kanadski vojaki, ki so končno prisilili Nemce, da so zapustili razrušeno in uničeno mesto, ki je štelo 9000 prebivalcev, so bili izurjeni baš za te vrste ponikliho bojevanje, ki so ga morali voditi proti naciem v tem kraju. Kot njih očetje pri Vimy in Ypresu, so se tudi oni izkazali za prvostanske bojevnike, na katere je Kanada upravičeno ponosna.

NOV KANADSKI VOJAŠKI POVELJNIK

Od neke v Angliji je prišlo poročilo, ki navaja, da je bil pred kratkim imenovan za časovnega poveljnika kanadskih čet v Angliji gen. poročnik Kenneth Stuart, ki je nadomestoval dosedanjega vrhovnega poveljnika McNaughtona, kateri je odstopil od svojega visokega mesta zaradi slabega zdravja.

General McNaughton je poveljeval kanadskim četam na Angleškem stiri leta in je vodil vežbanje in opremljevanje teh čet, ki bodo sodelovale v invaziji Evrope. Velika odgovornost mu je spodbudila njegovo zdravje in tako bo moral počivati tako dolgo, da se bo zdravi. Malo je upanja, da bi bil dovolj trden za prevzete poveljstva, ko pride čas za invazijo. Iz tega razloga bo nastavljen stalen nov vrhovni poveljnik v doglednem času.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES OF AMERICA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

ZA SPOMENIK POK. ANDREJU KOTNIKU

Dolžnost me veže, da se tem potom še enkrat zahvalim vsem, kateri so prispevali v zbirko za postavitev spomenika pokojnemu Andreju Kotniku, kateri se je smrtno ponosil lansko poletje v Coniarum Mine v okrožju Timmins. Imena darovalcev iz Timmins so sledeča:

A. Knafel \$10; F. Knafel \$5; J. Knafel \$5; L. Ilaršič \$5; J. J. Dolžak \$1; J. Lavrič \$3; M. Mavrin \$1; L. Pakiž \$3; F. Bažar, bratranec pokojnega \$10; J. Stupica 50c; A. Ilaršič \$3; J. Andolšek \$1; J. Prelesnik \$1; A. Kraje \$5; J. Intihar \$2; F. Otoničar \$5; J. Starič \$5; F. Turk \$1; M. Zamač \$1; T. Slak \$5; I. Zupančič \$2; T. Hočvar \$2; A. Duplihar \$4; Dominion Cafe \$1; J. Kukec \$1; J. Rus \$1; Maple Leaf Hotel \$10; J. Zupančič \$2; H. Jurečič \$1; J. Balant \$1; M.

Kesarič \$1; M. Artač \$1; F. Prijatelj \$1; L. Drobnik \$2; J. Rogina \$1; A. Hočvar \$1; J. Vidmar \$1.50; A. Plut \$5; L. Rus \$1; J. Mave \$1; J. Tegeš \$1; F. Fajfar \$2; T. Kraševac \$2; L. Lavrič \$5; T. Pasič \$2.

M. Otoničar \$5; F. Kraje \$5; F. Meie \$5; A. Kraje \$5; F. Urbas \$10; J. Braniselj \$5; L. Centa \$2.

Iz Sudbury: F. Marold, \$20; M. Bajt \$10; A. Leskovec \$2; — T. Obreza, Noranda \$12; J. Godeša, Kapuskasing \$5.

Torej še enkrat pristna hvala vsem, še posebno sem pa dolžan zahvalo rojaku Antonu Knafelu za nesebično pomoč pri ureditvi zbirke.

Vam vsem hvalažni bratranec pokojnega.
Frank Baraza
So. Porcupine, Ont. Can.

ZRCALO SLAVNEGA ZVEZ DOSLOVCA HERSCHLA

W. Herschel, slavni zvezdoslovec moravskega porekla, je prišel k astronomiji kot mater iako, da se je bil ukvarjati z brušenjem preciznih zrcal za opazovanje nebesnih teles.

Kanal se je povzpelo do slovečega astronoma in pridobil si je mnogo zaslug za izredno važna odkritja, ki so ga uvrstila med najslavnejše zvezdoslovce sveta.

V svojem življenju je Herschel izbrusil 200 zrcal žariščne dolžine 210 cm. 150 zrcal dolžine 300 cm in 80 zrcal dolžine 600 cm. Razen tega je izdelal še mnogo zrcal manjšega obsega. Njegovo veliko zrcalo "Front view" je imelo premer 122 cm in žariščno dolžino 10 metrov, tehtalo je pa 960 kg. Postavljeno je bilo leta 1789 in še sedaj dne je odkril Herschel z njim šestega Saturnovega spremljevalca. Npresta no je izpopolnjeval svoje metode v brušenju. Njegove bogate izkušnje je prevzel po njem njegov sin Johann ki se je tudi odlikoval v brušenju zrcal.

Kako se je otepal očetovske dedščine in s koliko spretnostjo je delal, je razvidno iz pisma, ki ga je pisal 5. ulija 1839 Aragu:

"Držeč se strogo načel, ki mi jih je zapustil oče, se mi je posrečilo s pomočjo njegovih aparatov v enem dnevu brez tuje pomoči in s popolnim uspehom izbrusiti tri zrcala Netwovega tipa s premerom 48 cm." To je se zdaj, ko je brušenje zrcal znatno izpopolnjeno z modernimi strojnimi napravami vsega spoštovanja vredno in skoraj neverjetno delo.

CITATELJEM je znano, kako so se vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopolnjevanje lista, lahko gredo upravitelstvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

TRONDHJEM, MESTO SV. OLAVA

Trondhjem leži kaj lepo na polotoku med reko Trondhjemford in Nid in ima 54,000 prebivalcev. Prvotno mesto, ustanovljeno v 10. stoletju, je kmalu pogorelo. Zgradil (pozidal ne moremo reči, ker so bile vse hiše lesene) ga je na novo v naslednjem stoletju Olaf sveti. Že on je začel zidati katedralo, ki je bila šele v zadnjem času popolnoma dograjena. Na velikem oltarju je dolgo časa počivalo svetnikovo truplo v srebrni krsti. Ko so se Danci za nekaj časa polastili mesta, so sv. Olafa vzeli iz rakve, ga neznano kam pokopali, rakev pa odnesli. Menda so jo potem prekopali v tolarso. Cerkev je zgrajena deloma v romanskem, deloma v gotškem slogu iz nekega mehkega pa trpežnega kamna, in je največja in najljepša norveška cerkev. Pred reformacijo je bilo v Trondhjemu 9 katoliških cerkva in 5 samostanov. Dandanes je tu sedež apostolskega vikarja in imajo maloštevilni katoličani samo eno, pa zelo lepo cerkev, poleg tega pa še veliko kapelo v sanatoriju, ki je last "sivih sester."

Mesto je lepo in snažno. Za-

radi pogostih požarov, ki so upepelili cele mestne dele, so nove ulice zelo široke. Večina hiš je seveda še lesenih, kakor tudi kraljeva palača. Kar pa je novejših zgradb, zlasti bank in drugih javnih poslopij, so zgrajene deloma iz kamna, deloma iz betona. V zalivu pred mestom leži majhen otok, na katerem stoji stara utrdba.

SONART REKORDI

Nove slovenske plošče!

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M555—Wedding Polka (Ne tom ne motiti; Ti pa jest, pa židana marea)

Wedding Waltz (Slovenski Waltz)

Polka Rupnick sestre

M556—Jeep Polka (Mat' potico pečko)

Marine — Polka

675—Terezinka — polka (Na planinah—valček)

Lepe Melodije

Duquesne University Tambura Orkester

M575—Na Marjance, polka (Kje so moje rožice)

Marinka polka

Jerry Koprivšek in orkester

M576—Terezinka polka (Na planinah—valček)

Za toržadni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARBICH, Inc.

453 W. 42nd St., NEW YORK

PRIPOROČLJIVO BOŽIČNO DARILO

The Modern Encyclopedia

V ANGLEŠČINI

22,000 Razlag . . . 1,100 Slik

Najnovejša svetovna Encyklopedija, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

Cena sedaj \$4.-

(Poština in zavaruvalna plačila.)

Knjiga vsebuje 1176 strani in je okusno v platno vezana. — Skoro neverjetno je, da je mogoče tako izpopolnjeno knjigo dobiti za tako zmerno ceno.

Knjigarna Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

TO KNJIGO BI MORAL IMETI TUDI VSAK DIJAK NA RAZPOLAGO

Sedaj \$2

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK

Tu spada se priobčena nekatera mnenja naših rojakov in rojakinj, ki jih je pisatelj knjige prejel od onih, ki so knjigo naročili in prebrali. To je samo en del tih mnenj, ker radi pomanjkljiva prostora ni mogel priobčiti vseh.

Cleveland, O. — Vašo knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" sem prejel. In če povem, da sem jo še isti večer prebral do polovice in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za nje vsebino.

Greaney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridkosti", vam hočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridkosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Aurora, Ill. — Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" mi tako zelo ugaja, da takoj naročim še eno za svojo prijateljico.

Los Angeles, Cal. — Sprejela sem poslano knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" in zelo se mi dopade. Tudi semljovid Slovenije mi ugaja. Pokazala sem jo rojaku, ki jo tudi hoče imeti. Tu pošljam naročilo.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi naša, da pride našim ljudem v roke.

Wahensburg, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" ste storili veliko narodno delo. Želim, da bi se držala pa vseh naših naselbinah. Jas je vsem priporočam.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Note

KLAVIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.-

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jeseru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Maribor Waltz
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrta
- * Oj, Marinka, pogledaj
- * Barčica
- * Mlad kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dances
- * Vanda Polka
- * Židans marea
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Srečni sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Pejd s menoj
- * Del s planine
- * Kadar boš ti vdrat del

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad Moje dekle je še mlada Barbara polka

Naročite pri:

Knjigarni Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

86

Ireni se je upognila hrepeneča desnica, obe roke je pritisnila na vroče čelo. Cirila jo je objela krog pasu, omahujoče v silni bolesti.

V svoji sobi se je zgrudila pred ikono. "Prizanesi, o Kiste! Odpusti, otmi — otmi!" Hipoma umolkne. Za trenotek je uprla oči v ikono Bogorodice. Obraz ji je zažarel.

"Cirila, nocoj ga otmem iz ječe!" "Prejasma gospodarica, težko delo!"

"Ni častnika pri posadki, ki ne bi izpolnil dvorjanič slednje želje. Videla ga bom še nocoj, govorila z njim o Iztoku, morda mu je sporočil, kje biva, in razodel mi bo, ali je morda pozabil Iztok moje ljubezni!"

"Prejasma, on te ne pozabi." "Da, on ne pozabi moje ljubezni. O, Epafrudit gotovo ve, kje biva sedaj! Stražo podkupiva in potem zbežimo k njemu. Cirila, k njezu!"

Irenino lice se je razgorelo v koprenju. "Hitro na obal, Cirila. Videti ga moram; tudi Epafrudit me mora videti. Moje oči mu bodo govorile; ne boj se! Irena ti vrne dolg!"

V pristanu se je ljudstvo razmikalo ob prihodu prefekta. Vsa centurija sta vodila oddelke vojakov za njim. Hitro so zasedli pripravljene čolne in se uprli v vesla ter gnali proti jadrnici, ki se je svetila daleč pred lukom v žarkih vzhajajočega sonca. Med množico je nastal začuden šum, ko je sam prefekt sedel v lep čoln in s štirimi častniki odrinil na morje.

"Otko ga! Ne utone! Dobi ga v pest Upravda! Ško da lepe barčice! Kaj bi jo potapljal! Naj bi bežal, galebi je ne dohite, tako je urna. In denar ima, pa tišči v smrt!"

Vse to je čul, pomešan med množico, Epafrudit. Nihče se ni menil za preprostega potnika, spoznal ga ni v Topernu nihče. Ko je trgovce videl, da so čolni odrinili in vedel, zakaj so odrinili, ga je spreletel strah. Če jih Numida ne opazi, če dospo de ladja, preden odmaši zavrtane luknje, je prečrtana prevara. Prefekt razpošlje vse vojaštvo na lov za njim — kako bi ubežal? Iz Bizanca pridejo zasledovalci in pogon bi bil usoden.

Epafrudit se je ozrl. Rad bi se bil prebil iz množice. Ali gneča je bila kakor zid teles. Čezdalje bolj so se bližali čolni brzi jadrnici, tišji rock je plul nad ljudstvom. Šepetaje polglasno so govorili drug drugemu opazke na uho.

"Na krovu je!" je završalo med ljudmi.

Na rilu brez jadrnice se je prikazala postava v blesteči se opravi in z belim praporom mahala kakor v pozdrav prihajajočim.

"Poslavlja se Grk," je izpregovoril tik za Epafruditom v hrbtom slok Herul, ki je dišal po konjskem potu.

"Prefekt se je dvignil! Vojači veslajo hitreje! Dobe ga!"

Epafrudit je začel mravlje po hrbtu. "O, Numida!" se je jezil v sre, "grom te ubij! Kaj čakaš? Izdaš me! Odmaši!"

Tedaj je zletelo belo praporce preko ograje v morje. Blesteča postava je izginila s krova. Epafrudit je pridrževal sapo. Vojači so gonili na smrt — med ljudstvom grobna tišina.

Kar se nagne visoki jarbol na jadrnici. Ljudstvo na brežju vzklikne.

"Tone! Potaplja se!"

Na krovu se prikaže suženj v kratki tuniki pa kriči in vije z rokami.

"Hitro si se preoblekel, Numida! Dobro igraš! Imeniten dečko!"

Epafrudit ga hvalil v sre, groza je prenehavala. Barba se je nagnila čisto na stran, voda je udarila pod krov skozi odprte line, valovje se je razbujalo in razpenilo, suženj je planil s krikom s krova v morje in se prijel čolnička, ki je plesal ob barki. Vojači so dvignili vesla in čolna sta obšla. Na obržju se je razlegel krik, smeh, zasumeli so pogovori, barka je utonila.

Ljudstvo se je razkropilo; Epafrudit je ostal sam, z radostjo v sre, da je do pličice izvel svoj načrt, pa spet z grenkostjo, ker je morale pozniti barka — ljubica, da je s poginom zabrisala sled pred preganjalci. Ko je tako zatopljen obslonel na kamenu, ga je potegnil nekdo za rokav.

Spiridionove oči so se zasvetile pred njim.

"Gospod," je izpregovoril, ko se je previdno ozrl po okolici.

"Gospod, videl sem svetlo dvorjaničo Ireno!"

"V Topernu?" se je razveselil Epafrudit.

"Tukajle, tamle pod platano je objokovala tvojo smrt!"

"Objokovala? Je-li tudi ona zvedela?"

"Kaj bi ne? Ni dojenčka v Topernu, da bi ne izgovarjal tvojega imena. Potrudili smo se, gospod, zelo potrudili!"

"Plakala je, praviš?"

"Naglas! Bridko, da so mi solze stopile v oči. Morda je omedlela, zakaj videl sem častnike, ki so jo obkrožili, prišli nosilnico in odšli z njo!"

"Široka, angelj božji! Še danes jo potolažim. Greh in, kdor ne otare solz s teh nebeskih oči!"

Epafrudit je govoril ganjen in v zanosu. Vsa duša mu je vnosi zaplemenela za to bitje in zazdelo se mu je, kakor bi ga bil Bog oblagodil in ga varoval zadnje dneve edino za to, da izvrši najlepšo nalogo svojega življenja, da združi dvojno krepkosti sre, Iztoka in Ireno.

"Greh ima, praviš, gospod. In res ga ima in imel bi ga jaz, tako velikega, da bi me sam patriarh ne otel pekla, ko bi ti ne bil naznanil!"

"Zahvalim te. Razdel si mi hvaležnost svetle dvorjanice. Epafrudit ji vse povrne. Kam sedaj, Spiridion?"

"V Solun; ker si nehal ti, začnem s trgovino jazi!"

"Želim sreče, modrosti imaš! Morda se še vidiš, morda te bom še potreboval!"

"Na službo, gospod prejasma, vedno na službo, tebi do smrti!"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

KO SO BILI FRANCOZI PRVIKRAJ NA SLOVENSKEM

Po veliki francoski revoluciji leta 1792 je nastala doba grozotah njihove revolucije, dolgoletnih francoskih vojn, da so ljudje poskušali svoje imeki so prizadele skoraj vso Evropo. Spočetka naši kraji niso bili neposredno prizade; boji sami razbežali v bližnje hribe. So se vršili daleč ob belgijsko francoski meji; kolo boje srečanja se je pa kmalu obrnilo. Fran ki mu je francoski poveljnik cozi so se postavili krepko v na njegovo posredovanje zagobran, ter so kot borci revolucije narnih idej vdrl v sosedne države, da bi jih pridobili za svoje nazore. Toda z orožjem pri tidi ljubljani, ki so videli dobljenih dežel pa niso dali iz li, da se avstrijska vojska umirok; priključili so jih naravka brez bojev nazaj za Savonost Franciji, ali pa so jih nadod strahu in groze pred razvptitimi prekucnihi vsi zbegani. Vsaj tretjina prebivalstva je pobegnili in vzela s seboj, kar je v naglici mogla. Ostali pa so poslali odposlanca k vojski generala Bernadotta s prošnjo, ki bi prizanesel deželi in ji naložil naklade, ker je ubožna, kamenita in od vojske izmorigana.

Kot odgovor na to prošnjo je prijel na tih petek 31. marca ob 8. zjutraj v Ljubljano francoski stotnik s 40 huzarji s pomirjevalnim razglasom, ki bi naj se natisnil v slovenskem in nemškem jeziku. V tem okliču pravi Bernadotte, naj ljudstvo nikar ne zapušča domačega ognjišča in ne misli da so Francozi morda le divji zmagovalci; oni cenijo in spoštujejo šege in navade vseh narodov, ki jim želijo, da bi mogli v miru in brez strahu uživati sadove svojega dela in truda; ni se treba bati za postenje žen in za ohranitev vere, vojakom pa bo pod smrtno kaznijo prepovedano pleniti ali delati v stanovanjih komarkoli silo.

Ko je potem čez dva dni prišel v Ljubljano sam divizijski general Bernadotte, je ukazal, da se 3. aprila zberejo v mestni hiši zastopniki meščanstva, ki jim je naznanil, da je kranjski deželni odpuštil vso vojno naklado, postavil je komisijo 10 mož kot osrednji gubernij mesto začasne vlade in jim razlagal daljši oklice Napoleonov, ki ga je 1. aprila 1797 v Celovcu v francoskem, nemškem in slovenskem jeziku izdal na prebivalstvo po naših deželah. V tem razgalsu razklada Napoleon — ki mu je bilo takrat mnogo do tega, da bi ljudje imeli o Francozih najboljše mnenje — da francoske vojske ne prihajajo podjarmilevat in spreminjat verskih navad in šeg. V oklicu obdoljuje krivde za tedanjio vojno Angleže in avstrijske ministre ter povdarja, da ne bo nalaga vojnih bremen ljudstvu, od katerega pričakuje, da ostane mirno in da bo po možnosti oskrbovalo francoskim vojakom živež itd.

Dne 5. aprila ponavlja Bernadotte zonet, kako Napoleon, "z dobitljivim očesom" zre na mirne in dobre Kranjce, katerim je spregledal vso vojno naklado. Zato želi, da gre trgovina nemoteno svojo pot in da ohranijo dunajski bankovci svojo vrednost kakor prej.

Tako je bilo prvo neposredno srečanje francoskega in slovenskega naroda. Radi družnih načrtov, ki jih je imel Napoleon proti osrečju Avstrije, mu je bilo mnogo na tem, da si tu na jugu, med Slovenci, pridobi, če že ne naravnost naklonjenosti in podpore, pa vsaj blagohotnega opazovanja nadaljnih dogodkov; za čas svojega udrarca proti Dunaju si je v slovenskih deželah hotel zavarnovati hrbet pred morebitnimi presenečenji. Njegov nasprotnik "vojskovodja brez armade," nadvojvoda Karol se je umikal iz Goriške preko Vipave in Postojne v Ljubljano, odkoder jo je mahnil proti Beljaku. Nametaval je od tam s pomnoženo silo prodirati proti laškemu Vidmu in priti tako sovražniku za hrbet.

Drugi del Karlove armade pa se je pomikal ob Soči na vzgor, da bi preko Predila prišel na Koroško. Spotoma so Avstrijci opremili staro bovsko trdnjavo s tremi topovi in pustili v njej majhno posadko, ki naj bi zaustavljala francoski pohod čez Predel. Obleganci so pa kmalu sprevideli, da ne morejo vzdržati. Zvijajo se speljali Francoze na nevarne strmine, kjer jih je po noči mnogo strmoglavilo v globoke struge Koritnice. Toda kmalu so Francozi zasedli vse višine okrog Boveca in maloštevilna avstrijska posadka se jim je morala predati. Glavna francoska armada se je v naglih pohodih prebila skozi Pontabli in marširala proti Trbižu. Pri Zalnica jo je napadel Karel, a bil je skoraj ohkolen in se je moral nazlo umikati proti Celovcu, kamor je koncem marca dospel tudi Napoleon, odkoder je podil preko Št. Vida in Prež ostanke avstrijske armade na Zgornje Štajersko.

Toda vsled uporov, ki so se pojavili v beneških pokrajinah proti Francozom ter jim grozili odrezati povratek, je Napoleon ustavil nadaljno prodiranje; zvedel je tudi, da zbirajo Avstrija nove čete na Ogrskem ter Hrvaškem in drugod, zato je ponudil nadvojvodi Karlu premirje, katero sta podpisala v Leobnu na Zgornjem Štajerskem, do kamor so prišli Francozi takrat in kjer je imel Napoleon svoj glavni stan.

Po premirju so se Francozi začeli umikati z vseh zasedenih dežel, hoteli so v Italijo, da bi udušili rastoči odpor. Na povratku v Lombardijo, se je Napoleon ustavi v spremstvu generalov Massene in Murata v Ljubljani, kjer je 28. aprila 1797 prenočeval v škofiji; ter se je tisto popoldne, ko se je nekoliko odpočil, pokazal pri oknu občinstvu. Naslednji dan popoldne se je opravi l proti Trstu, kamor je dospel 30. aprila in je 1. maja odpotoval dalje proti Italiji.

Z mirom, ki je bil sklenjen pol leta kasneje v Campo Formio pri Vidmu, je Avstrija izgubila bolj oddaljene pokrajine — Lombardijo do reke Adige in na Nizozemskem, a kot odškodnino je dobila vso bližnjo Benečijo, vso beneško obmorsko Istro od Kopra do Pula z otoki in Dalmacijo. Istra in Dalmacija, ki sta odprli Avstriji široko morskot pot, sta se novi oblasti podvržli brez uvoza; odstranjen pa je bil s tem obenem tudi stoletni kvarni vpliv italijanskega gospodarstva nad temi pokrajinami in s tem postavljen važen mejnik za njihov nadaljni razvoj.

S kampoformijskim mirom so bili z ostalimi Slovenci v mejah Avstrije združeni tudi beneški Slovenci, ki pa, mimo grede povedano, niso kaj prijazno sprejeli te spremembe. V beneški republiki so bili namreč prosti slehernih držav, njih davkov in so imeli v svojih občinah široko ljudsko samopravo, katera pa ni bila vseč avstrijski birokraciji. S tem, da jim je to zatrla, si je za vedno napravila tudi ljudsko naklonjenost beneških republikanskih rojakov.

V splošnem treba priznati, da so se Francozi za prve okupacije slovenskih dežel držali danih obljub. Zlasti Bernadotte, poznejši švedski kralj, je bil eden najdobrohotnejših in najpravičnejših francoskih generalov, ki osvojenih pokrajin niso izjemali in jim ni naložal vojnih kontribucij; v veljavni so ostali vsi stari zakoni in deželo so upravliali domači ljudje, ki so z dohodki dosevanih davkov poravnali prebivalstvu stroške za vzdrževanje francoske armade. Nesebični Bernadotte je znal med svojim vojaštvom vzdržati red in disciplino, ter je tako pregnal bojazen, č. da so prišle revolucijske čete pleniti in moriti.

Vodnikove "Ljubljanske Novice" so večkrat poročale o zledih njegove strogosti in pravicoljubnosti, tako na primer 4. aprila, ko je bil ustanovljen pri ljubljanski stolnici vojak, ki je poskušal ropati.

Slabše se je pa Ljubljancem godilo, ko mu je sledil polkovnik Picard, ki je vojaštvu dovolil pleniti in je celo sam pomagal. Ko ga je pa na-

domestil brigadir Friant, je 17. aprila 1797 skušal umiriti razburjene duhove z nemško-slovenskim oklicem, v katerem ponavlja obete svojih prednikov; varstvo osebe, imetja in vere, ne bo terjal vojnih naklad, prebivalstvo naj se zadrži in odrajuje "francoski žovniščini" potrebne dajatve. Mirnim ljudem se ni treba ničesar bati, kogar pa bodo zasacili z orožjem v roki, ta bo na mestu ustreljen.

V PESMARICI

"AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA"

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Predelci — modri glas s barvami — 100 pesmi
2. Povelje — modri glas
3. Laska — modri glas
4. Otko — modri glas
5. Pomlad — modri glas
6. Lira I — za solo sprejo, modri glas
7. Lira II — za modri glas
8. Alantaki odmevi — za modri glas, s barvami
9. Kantata — 126 — modri glas
10. Soči — za solo sprejo, modri glas
11. Pesni — za solo sprejo, modri glas

50 centov

ROMAN

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbor, katere je uglasbil in v skladbi izdal M. A. T. J. HOLMAY, organist in pevec pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Narodna založba: KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zaloga poide, je ne bo mogoče nadomestiti do konca vojne.

Slovenski: RAJSKI GLASOVI Velikost 3 x 4 inč; v belem celolidu; 288 strani Cena \$1.25

Angleški: NOVA ZALOGA! "KEY OF HEAVEN" Fino vezano; prvovrstna izdelava; v finem snuju \$1.50

Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York 11

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York City

Andrej Ternovec

Spisal Ivan Albreht

Cena 50 centov

Filozofska zgodba

Spisal Aljoša Jiranek

Cena 50 centov

Ko smo šli v morje bridkosti

Spisal Rev. E. Zakrjaven

Knjiga pripoveduje, kako je Hitler nastavljal humanec in sanjke in pripravil "strup" za Jugoslavo in njihovo državo se dolgo prej kot to je napedel. Knjiga je v platnu vezana in ima 207 strani. Cena \$2.-

Listki

Spisal Ksaver Moško; 144 str.

Cena 70 centov

Malenkosti

Spisal Ivan Albreht

Cena 75 centov

Zivi izviri

Spisal Ivan Matičič Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. 13 poglavij — 413 strani V platnu vezano Cena \$2.-

POUČNI SPISI

Pohorske poti

Spisal Janko Glaser

Cena 50c

Angleško Slovensko Berilo

(F. J. Kern) — Vesnana knjiga

Cena \$2.-

Knjiga o dostojnem vedenju

111 strani

Cena 50 centov

Mlekarstvo

Spisal Anton Pevec, S. Alkam. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in fermerje v splošnem. Cena 50 centov

Obrtno knjigovodstvo

254 strani, cena. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, imetno in strojno ključarstvo ter slovoizvarstvo. Cena \$1.-

Ako naročite knjigo, priložite k njej čelo U. S. cestnega Canadian Money Order za ameriško svoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. znakih po 2 cestna 3 cente.